

gibning tillader. Det vil derfor være at belysne, at naar en Godseier kjøber 2 eller 3 Gaarde, saa vil han ved Bevilling kunne faae Lov til at sammenlægge dem, og derved end yderligere forhøje deres Værdi. Et af de Møbler, der kunne anvendes derimod, vil jo være at tage denne Bevillingsmyndighed, som jeg troer stammer fra en Bestemmelse af 1815, bort fra Regjeringen. Jeg forudsætter, og det gjøre vistnok Alle, at, naar dette Forslag maatte være blevet til Lov, og have virket maaffee ikke længe, saa vil det være nødvendigt at faae en ny Lov om Sammenlægning, for at faae en Reform i denne Retning; men indtil den Tid mener jeg, at det i Overgangstiden vilde være en Betryggelse for dem, der frygte for Godseiernes Ret til at kjøbe, naar Regjeringen ikke i den Tid ved Bevilling kunde gaae videre, end den nu gjældende Lovgivning tillader. Dette er Anhydninger, som jeg gjør, for at vise den høilagtede Minister, at han ikke maa antage en Afstemning i dette Dødblik som stigende Andet end, at man indtil videre ikke tør opgive Bestemmelsen om de 20 Aar.

Jeg troer nu at have sagt Tilstrækkeligt for Dødblikket med Hensyn til alle de foreliggende Forslag. Der er en Yttring af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther), som jeg især maa afvise. Jeg har afvist den flere Gange tidligere, men han vedbliver at fremsætte denne Yttring, nemlig, at jeg har udeladt af Lovforslaget et af de Punkter, der vare Gjenstand for Overeenskomsten af 1856 (Winther: Det har jeg aldrig sagt). Naar det ærede Medlem ikke har sagt det, saa glæder det mig, men jeg troer, at han netop meget høirostet bebrejdede Forslagsstilleren, at han havde undladt at fremkomme med et af de Punkter, som vare Gjenstand for Overeenskomsten. Det var netop ikke Gjenstand for Overeenskomsten, og derfor er det ikke optaget i Lovforslaget. Man kan ikke beraabe sig paa, at man holder sig til en Overeenskomst, naar man blander andre Ting sammen dermed, som ikke høre dertil. Bestemmelsen om Creditkasjerne har Landsthinget i sin Tid ikke vedtaget, det var en Bestemmelse, der blev vedtagen i Folkethinget; den

hører altsaa ikke til Overeenskomsten, og derfor kan det ikke siges, at jeg har undladt at tage Noget med af Overeenskomsten, fordi jeg ikke har optaget denne Bestemmelse. Dermed troer jeg at burde lade Sagen gaae til Afstemning, og jeg haaber, at vi dog endelig nu maatte komme tilende med dette Ufsnit.

Scavenius: Jeg finder mig dog foranlediget til at sige et Par Ord. Naar den ærede Ordfører først og fremmest har begrundet sin Modstand mod Forslaget under Nr. 6 paa, at man ved Overeenskomsten af 1856 havde opstillet disse 20 Aar med Hensyn til de Gaarde, der bleve solgte ved tvungen Auction, da syntes han at have glemmt, at der er kommet noget Andet imellem, nemlig Loven af 1861. Dengang var nemlig enhver Selveiegaard den fulde Fæstetvang undergivet, da var der altsaa en virkelig Forffjel mellem den Ret, som Godseierne dengang havde til ved offentlig Auction at afhænde deres Fæstegods til Selveiendom, thi da blev det jo kun Selveiendom, hvor Fæstetvungen vedblivende hvilede paa. Der blev altsaa en virkelig Værdiforøgelse, naar man sagde til dem: ved tvungen Auction skulle I kunne afhænde det saaledes, at Fæsteforholdet hæves om 20 Aar. Nu derimod have Godseierne Ret til ved frivillig Auction at afhænde en Fæstegaard saaledes, at den bliver fri for Fæstetvang om 20 Aar. Jeg seer saaledes ikke rettere, end at, naar der skal komme en Værdiforøgelse ud, som skulde berettige til at tage en Dvortadeel fra, naar den tvungne Auction anvendes, saa kan dette kun skee ved, at de 20 Aar falde bort. Det var, som sagt, den Bemærkning, jeg troede mig forpligtet til at gjøre, at hele Situationen nu er fuldstændig forandret ved § 1 i Loven af 19de Februar 1861.

Winther: Jeg skal først tilbagevise en Yttring af det ærede Medlem, som er Ordfører i denne Sag, idet han, uagtet jeg for saa Diebliske siden talte bestemt klart og, som han sagde, med høj Røst, saaledes at han altsaa maatte kunne have hørt, hvad jeg sagde, dog tillagde mig, at jeg skulde have sagt, at han havde udeladt et Punkt, som var